

# Hjälpmedel - Manuella rullstolar - Instruktion. Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

|                                                       |                                                   |                                                            |
|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| <b>Titel:</b><br>Manuella rullstolar                  | <b>Dokumentkategori:</b><br>Instruktion           | <b>Omfattning:</b><br>Hälso- och sjukvård Region Gävleborg |
| <b>Dokumentägare:</b><br>Hälso- och sjukvårdsdirektör | <b>Dokumentansvarig:</b><br>Samordnare Hjälpmedel | <b>Beslutsinstans:</b><br>Hälso- och sjukvårdsdirektör     |
| <b>Diarienummer:</b>                                  |                                                   | <b>Datum för översyn:</b><br>Se giltigt t.o.m. ovan        |

**Innehåll**

|        |                                                             |   |
|--------|-------------------------------------------------------------|---|
| 1.     | Syfte och omfattning .....                                  | 2 |
| 2.     | Beskrivning .....                                           | 2 |
| 2.1.1. | Manuella rullstolar.....                                    | 2 |
| 2.2.   | Kriterier.....                                              | 2 |
| 2.2.1. | Manuell rullstol.....                                       | 2 |
| 2.2.2. | Manuell vårdarmanövrerad rullstol (transportrullstol) ..... | 3 |
| 2.2.3. | Manuell rullstol med uppresningsfunktion.....               | 3 |
| 2.2.4. | Avtagbart mittframhjul.....                                 | 3 |
| 2.3.   | Viktig information.....                                     | 3 |
| 2.3.1. | Generella avgränsningar .....                               | 3 |
| 2.3.2. | Transportrullstol.....                                      | 3 |
| 2.3.3. | Manuell rullstol med uppresningsfunktion.....               | 3 |
| 2.4.   | Råd i förskrivningsprocessen .....                          | 4 |
| 2.4.1. | Utprovning .....                                            | 4 |
| 2.4.2. | Uppföljning.....                                            | 4 |
| 3.     | Kommunikation och implementering .....                      | 4 |
| 4.     | Medverkande och granskare .....                             | 4 |

---

## 1. Syfte och omfattning

Bedömningskriterier för produktområde manuella rullstolar.

Övergripande rutin ”Hjälpmedel, Hälso- och sjukvård. Region Gävleborg, platina ID 09-63297” är styrande.

## 2. Beskrivning

### 2.1.1. Manuella rullstolar

12 22 03 Manuella tvåhjulsdrivna rullstolar

12 22 18 Manuella vårdarmanövrerade rullstolar

### 2.2. Kriterier

#### 2.2.1. Manuell rullstol

Kan förskrivas till patient som har nedsatt eller avsaknad av förmåga att gå inom- och/eller utomhus och då behovet inte kan tillgodoses med gånghjälpmedel.

### **2.2.2. Manuell vårdarmanövrerad rullstol (transportrullstol)**

Kan förskrivas till patient som har nedsatt eller avsaknad av förmåga att gå inom- och/eller utomhus och då behovet inte kan tillgodoses med gånghjälpmedel.

Patienten saknar förmåga/har inte behov av att själv köra rullstol.

Behovet ska vara frekvent och vardagsnära.

Rullstolen används kortare stunder åt gången.

### **2.2.3. Manuell rullstol med uppresningsfunktion**

Kan förskrivas till patienter som har nedsatt eller avsaknad av förmåga att gå inom- och/eller utomhus och behovet inte kan tillgodoses med gånghjälpmedel.

Behov av att utföra ADL-aktiviteter ska föreligga, alternativt ett mycket stort medicinskt behov av att mycket ofta nyttja uppresningsfunktionen.

Patienten ska ha ett stående eller träna in ett stående innan utprovning kan vara aktuell.

Sjukgymnast/fysioterapeut ska ha bedömt behovet av stående innan utprovning.

Ståfunktionen ska användas dagligen.

Enklare ståhjälpmedel ska ha övervägts först.

### **2.2.4. Avtagbart mittframhjul**

Kan förskrivas till rullstolsburen person med förskriven aktiv/allround rullstol för att underlätta självständig förflyttning utomhus. Återkommande behov av att köra i miljö där det är svårt att ta sig fram med rullstolen måste föreligga. Personen ska självständigt, eller med viss hjälp, kunna sköta på- och avmontering av mittframhjulet.

## **2.3. Viktig information**

### **2.3.1. Generella avgränsningar**

Sjukvårdshuvudmannen ansvarar inte för:

Rullstol/tillbehör eller anpassning enbart avsedda för idrottsaktiviteter.

Rullstol som enbart ska användas på personens arbetsplats eller annan anordnad verksamhet.

Rullstol samt tillbehör för användning vid tillfälliga behov, t.ex. semester, utflykter och promenader sommartid.

Tillbehör till rullstolen, t.ex. väska, regncape är egenansvar.

Byte av rullstol kan ske om det funktionsmässigt är av vikt för patienten.

### **2.3.2. Transportrullstol**

För att rullstolen ska bli funktionell för patienten bör enklare sittdyna förskrivas tillsammans med rullstolen.

### **2.3.3. Manuell rullstol med uppresningsfunktion**

Dessa är tyngre än motsvarande allround/aktiv rullstol vilket medför att de är svårare att köra utomhus. Detta motiverar förskrivning av ytterligare allround/aktiv rullstol.

Rullstol med uppresningsfunktion kan inte förskrivas enbart för ståträning.

## **2.4. Råd i förskrivningsprocessen**

### **2.4.1. Utprovning**

Manuella rullstolar med uppresningsfunktion provas ut tillsammans med hjälpmedelskonsulent.

Vid behov, kontakta hjälpmedelskonsulent för rådgivning om övriga produkter eller tillbehör samt vid behov av fysisk utprovning av produkt.

### **2.4.2. Uppföljning**

Uppföljning sker i enlighet med förskrivningsprocessen (2 kap. 3§ HSLF-FS 2021:52)

## **3. Kommunikation och implementering**

Dokumentet publiceras på samverkanswebben och är sökbart i Platina. Extra uppföljare ansvarar för att sprida dokumentet i sina respektive verksamheter. HVK kommunicerar ut dokumentet till privata vårdgivare med vårdavtal

## **4. Medverkande och granskare**

Dokumentet har utarbetats av Magnus Dahl, samordnare hjälpmedel i samverkan med Hjälpmedelsgrupp samt Referensgrupp förskrivare.